

HAVI ELEMZÉS AZ INFLÁCIÓ ALAKULÁSÁRÓL

2022
OKTÓBER

A jegybanktörvény (a Magyar Nemzeti Bankról szóló, 2013. évi CXXXIX. tv.) 3.§ (1) az árstabilitás elérését és fenntartását jelöli meg a Magyar Nemzeti Bank elsődleges céljaként. Az inflációs folyamatok értékelése alapvető jelentőséggel bír a monetáris politikai döntéshozatalban. A MNB kiemelt feladatként kezeli a közvélemény folyamatos tájékoztatását és ezzel döntései átláthatóságának és kiszámíthatóságának javítását. Ezen elvvel összhangban az inflációs folyamatok értékeléséről és a középtávú inflációs hatások mértékéről havi rendszerességgel nyilvános elemzést készít.

Az elemzés a Közgazdasági előrejelzés és elemzés igazgatóságon készült, amit Baksay Gergely, a Közgazdasági elemzésekért és versenyképességért felelős ügyvezető igazgató hagyott jóvá.

További kérdésekkel kérjük, forduljon Rippel Gézához (email: rippelg@mnb.hu).

A nyilvános elemzések, valamint a hozzákapcsolódó statisztikai adatbázisok elérhetőek az MNB honlapján:

<https://www.mnb.hu/kiadvanyok/elemlzesek-tanulmanyok-statisztikak/az-mnb-inflacios-alapmutatoi>

A 2022. OKTÓBER HAVI INFLÁCIÓS ADAT ÉRTÉKELÉSE

2022 októberében az éves összevetésben számított infláció 21,1 százalék volt. A maginfláció 22,3, az indirekt adóktól szűrt maginfláció pedig 22,2 százalékon alakult (1. ábra és 2. ábra).

Az infláció 1,0 százalékponttal emelkedett az előző hónaphoz képest, amit döntő mértékben az élelmiszer infláció gyorsulása okozott. Az élelmiszerek 1,2 százalékponttal járultak hozzá az éves infláció emelkedéséhez, míg az üzemanyagok hozzájárulása bázishatás következtében negatív volt (-0,5 százalékpont). Az előző hónaphoz képest a maginfláció 1,6 százalékponttal nőtt. A maginfláció növekedésének kétharmadát (1,1 százalékponttal) a feldolgozott élelmiszerek hozták.

A tartósabb inflációs tendenciákat megragadó éves bázison számított mutatóink emelkedtek az előző hónaphoz képest (3. ábra). Az üzemanyagok és a szabályozott árak nélkül számított kosár havi árváltozása 2,4 százalék volt (4. ábra).

A piaci folyamatokat jobban tükröző, a feldolgozott élelmiszerek nélkül számított maginfláció havi értéke 1,6 százalékon alakult, ami a szeptemberi 1,1 százalékos átárazáshoz képest magasabb, ugyanakkor nem éri el a nyári hónapok átlagát (5. ábra).

Az alábbiakban az inflációs főcsoportok árváltozásait elemezzük röviden:

Az *iparcikkek* árai 1,6 százalékkal nőttek az előző hónaphoz képest, ami enyhén magasabb a tavaly októberi átárazásnál (6. ábra). Az iparcikkek éves inflációja így 17,4 százalékra emelkedett.

A *piaci szolgáltatások* árai az előző hónaphoz képest 1,2 százalékkal nőttek, ami megegyezik a szeptemberben megfigyelt árváltozás mértékével. Az élelmiszerekhez kapcsolódó szolgáltatások (éttermi és étkezési szolgáltatások, büféárak) inflációja tovább gyorsult. A piaci szolgáltatások éves árindexe 13,7 százalék volt (7. ábra).

Az *élelmiszerek* inflációja 44,7 százalékra ugrott, a termékkörön belül a feldolgozott és feldolgozatlan élelmiszerek árindexe egyaránt számottevően gyorsult (8. ábra). Szeptemberhez képest az élelmiszerek árai 5,0 százalékkal nőttek (9. ábra). A feldolgozatlan élelmiszerek esetében az áremelkedés széles körben jellemző volt, amit részben az egész Európát sújtó aszály magyarázhatott. A feldolgozott élelmiszerek körében az árnövekedése elsősorban a tej, a tejtermékek és a kenyér árváltozásához kapcsolódott.

Az *alkohol, dohány* termékkör ára szeptemberhez képest 0,6 százalékkal nőtt, amit az alkoholtermékek áremelkedése magyaráz.

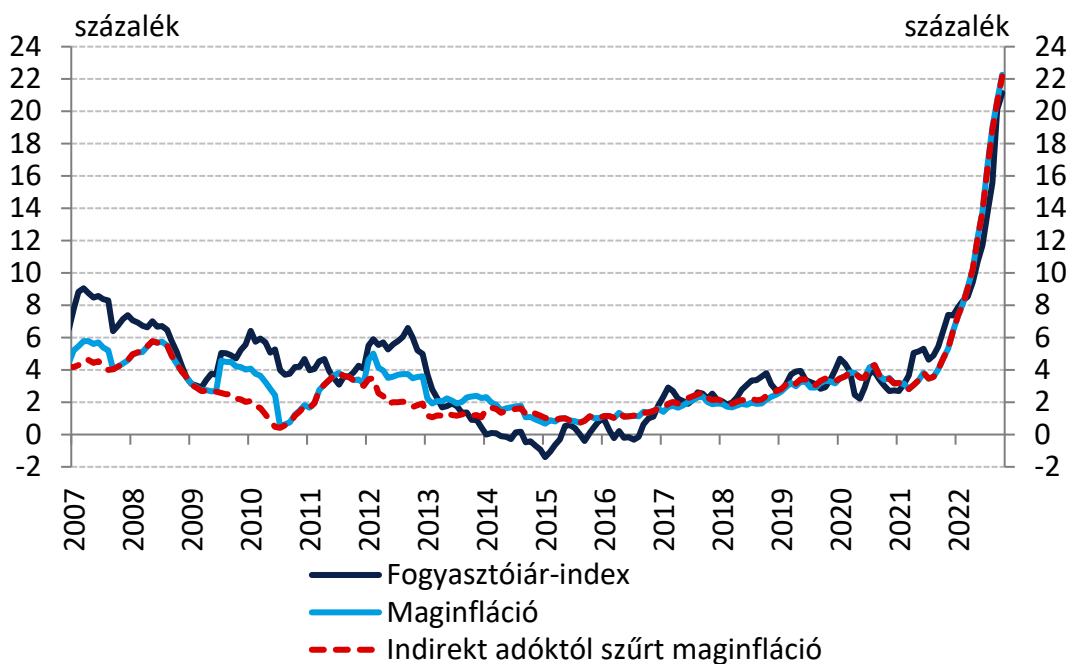
A *szabályozott árú termékek és szolgáltatások* árai szeptemberhez képest 0,3 százalékkal emelkedtek, melynek háttérében elsősorban a sport- és múzeumi belépők árnövekedése áll.

A *lakosság inflációs várakozását* mérő mutatókat a szokásosnál nagyobb változékonyság jellemzi. A mutatók októberben az előző hónaphoz képest emelkedtek (10. ábra). Ugyanakkor a *kiskereskedelmi értékesítési árakra* illetve a *szolgáltatásokra vonatkozó vállalati árvárakozások* hónapok óta a nyári csúcserkéik alatt tartózkodnak (11. ábra).

Készítette: Rippel Géza

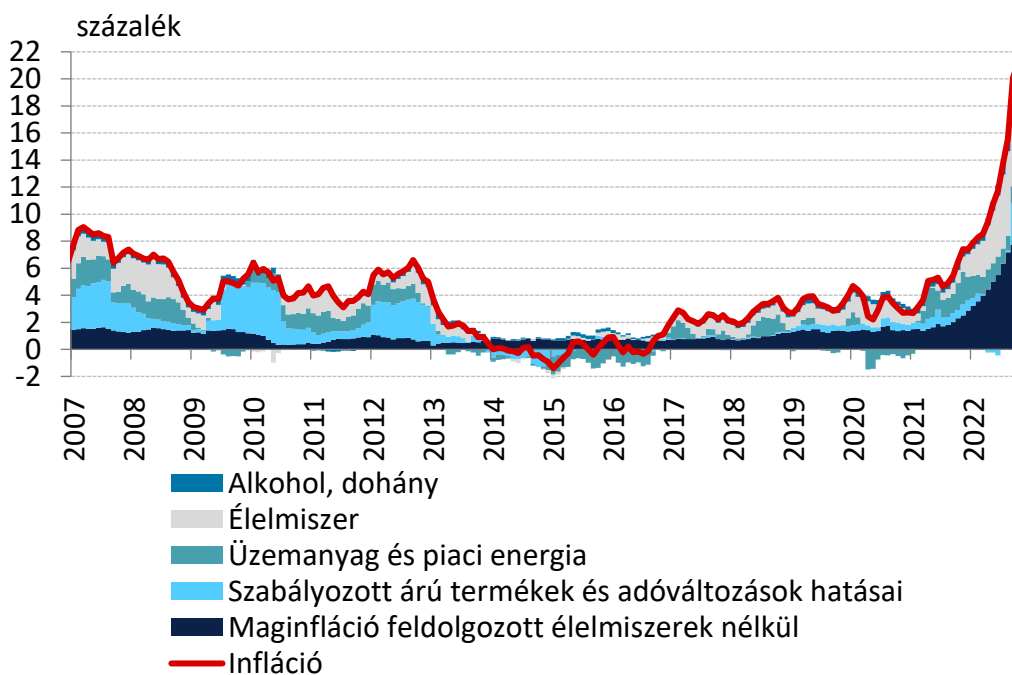
Budapest, 2022. november 9.

1. ábra: A fogyasztóiár-index, a maginfláció és az adószűrt maginfláció
(éves változás, 2007. jan. – 2022. okt.)

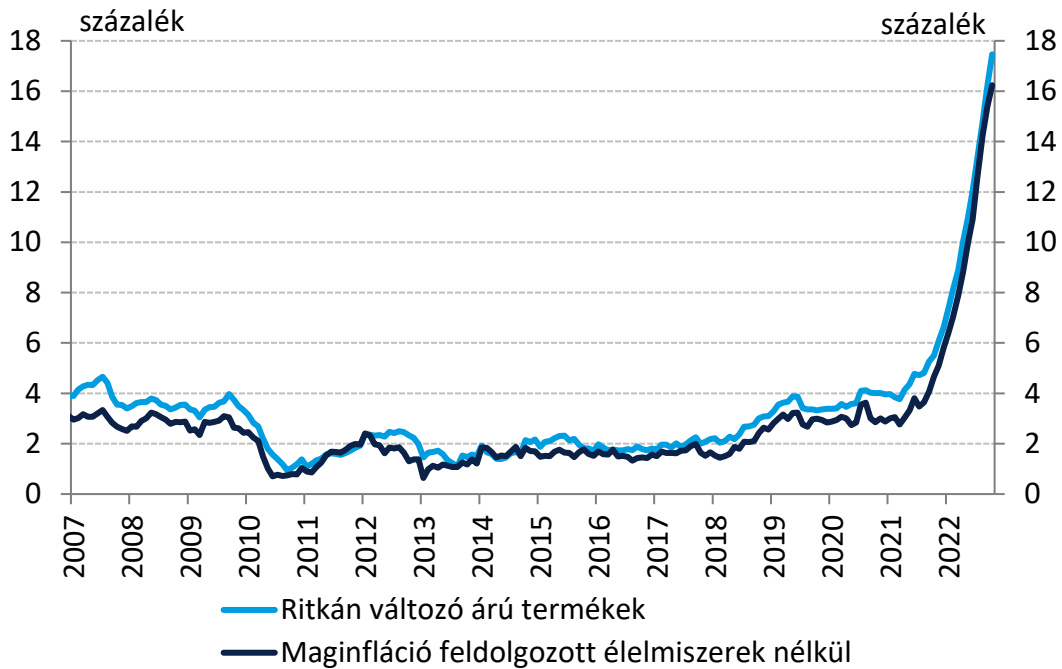

Megjegyzés: Szezonálisan nem igazított maginfláció.

2. ábra: Az infláció felbontása
(éves változás, 2007. jan. – 2022. okt.)

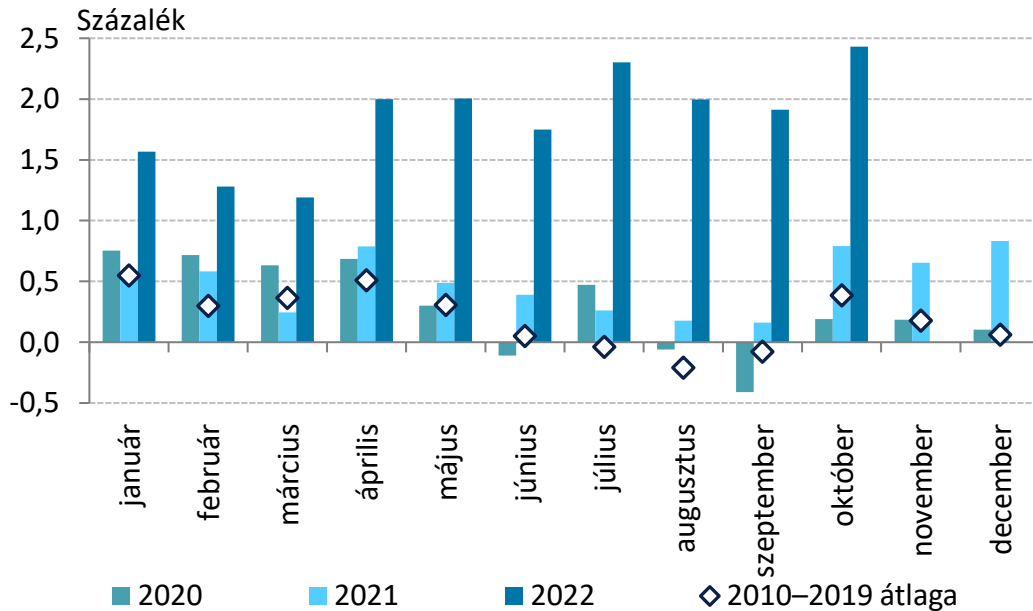

3. ábra: Az inflációs alapfolyamatokat megragadó mutatók
(indirekt adóktól szűrt éves változás, 2007. jan. – 2022. okt.)

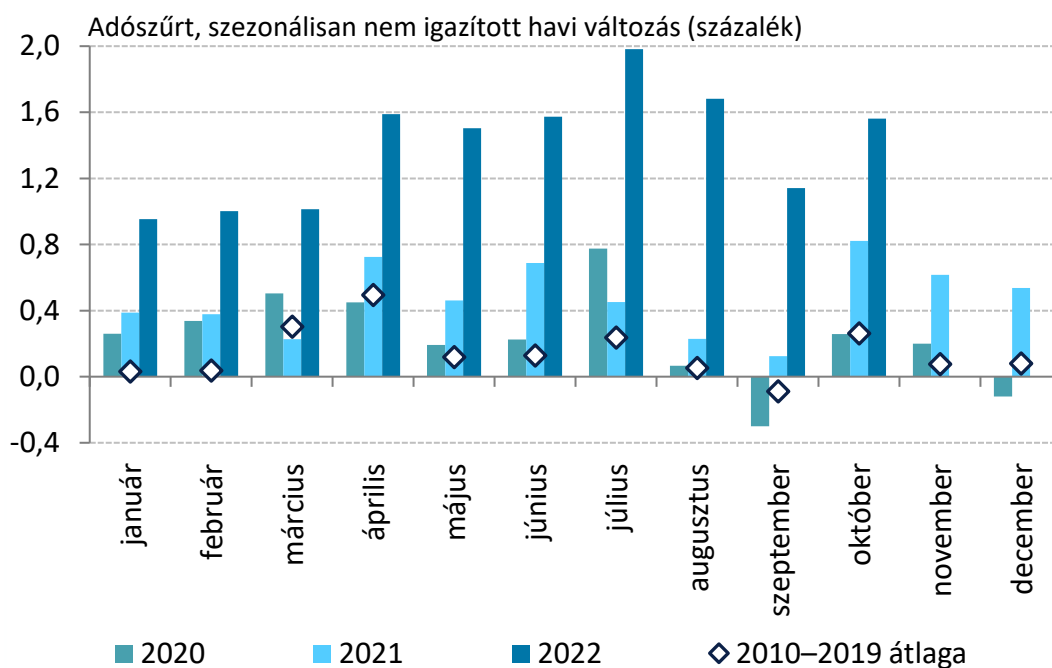

Megjegyzés: A ritkán változó árú termékek inflációja azon fogyasztóiár-index tételekből áll össze, amelyek elemi árainak legfeljebb 15 százaléka változik havonta, átlagosan. MNB-számítás a KSH adatai alapján. A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció változatlan tartalom mellett a korábbi keresletérzékeny inflációnak felel meg. Az új elnevezést az indokolja, hogy általánosan ható jelentős költségcsökkentések időszakában a korábbi elnevezés félreérthető lehet.

4. ábra: A fogyasztói árak havi árváltozásának alakulása üzemanyagárak és szabályozott árak nélkül
(adószűrt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás)

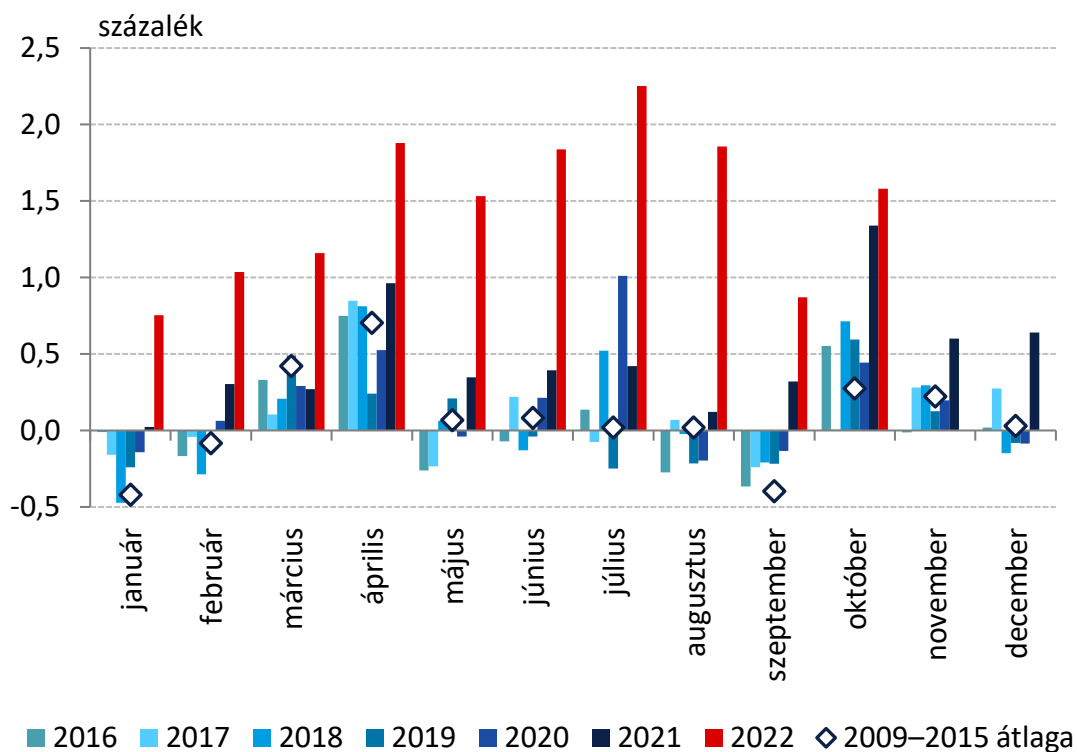

5. ábra: A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció havi árváltozásának alakulása
(adószerűt, szezonálisan nem igazított egyhavi változás)

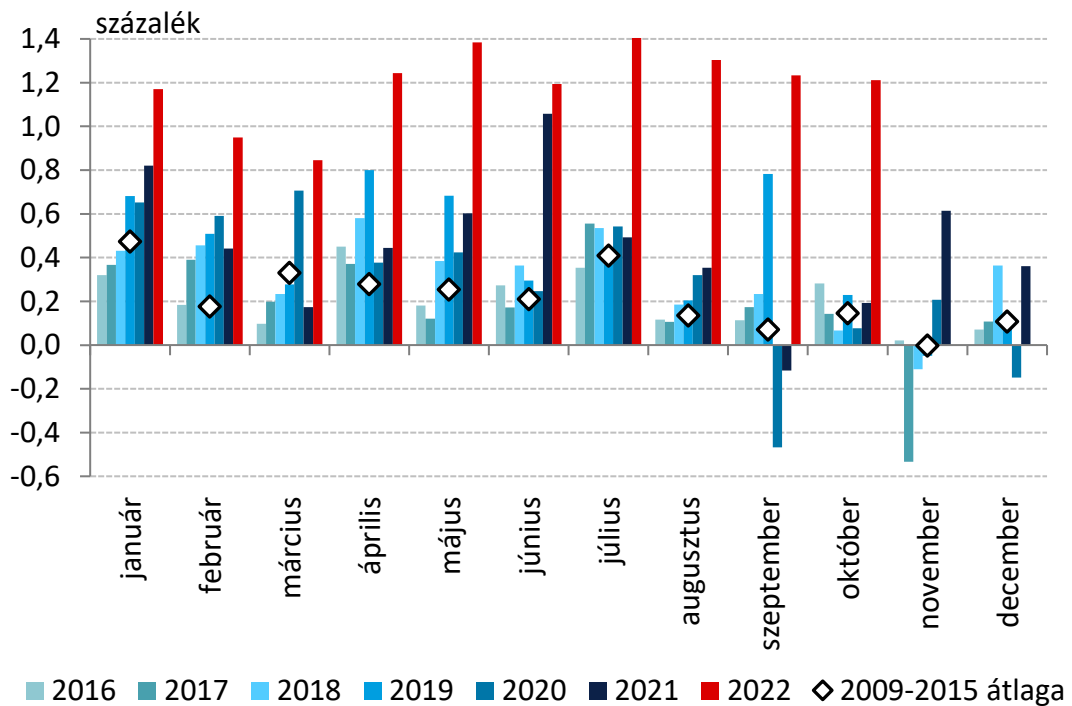
6. ábra: Az iparcikkek inflációja

(szezonálisan nem igazított, adószerűt egyhavi változás, 2016. jan. – 2022. okt.)

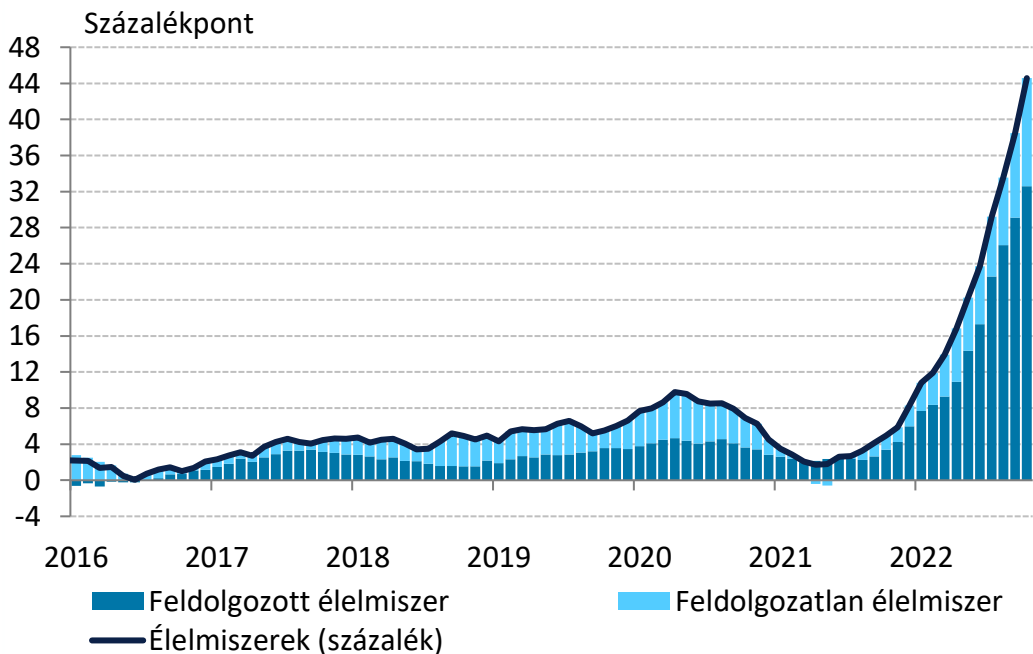
7. ábra: A piaci szolgáltatások inflációja

(szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás, 2016. jan. – 2022. okt.)

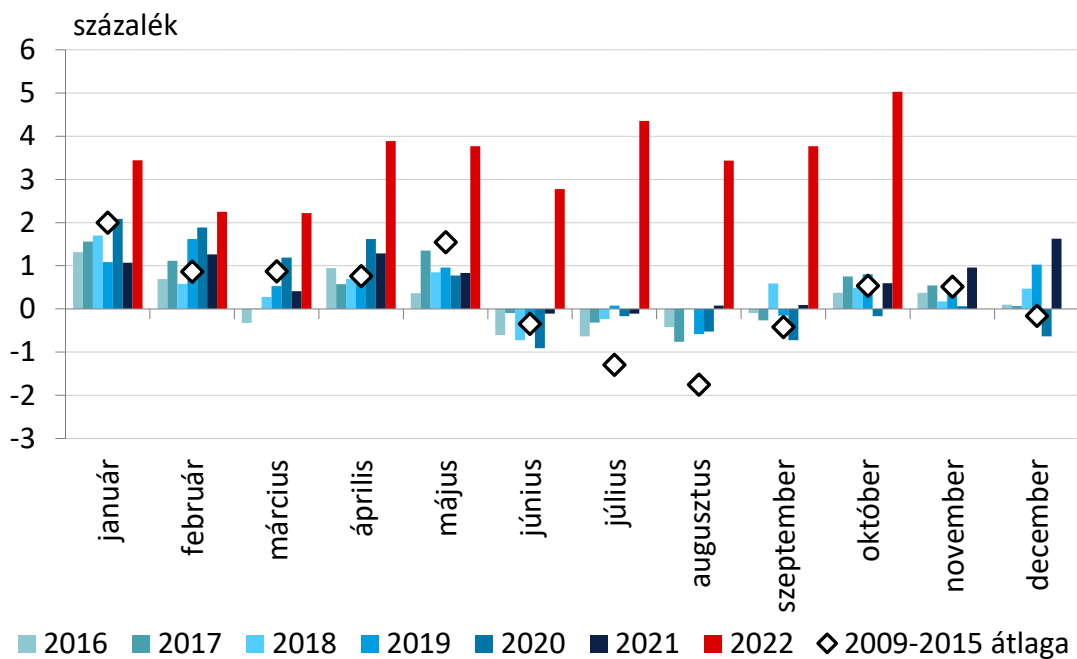
8. ábra: Az élelmiszerek inflációjának alakulása

(szezonálisan nem igazított, adószűrt éves változás, 2016. jan. – 2022. okt.)

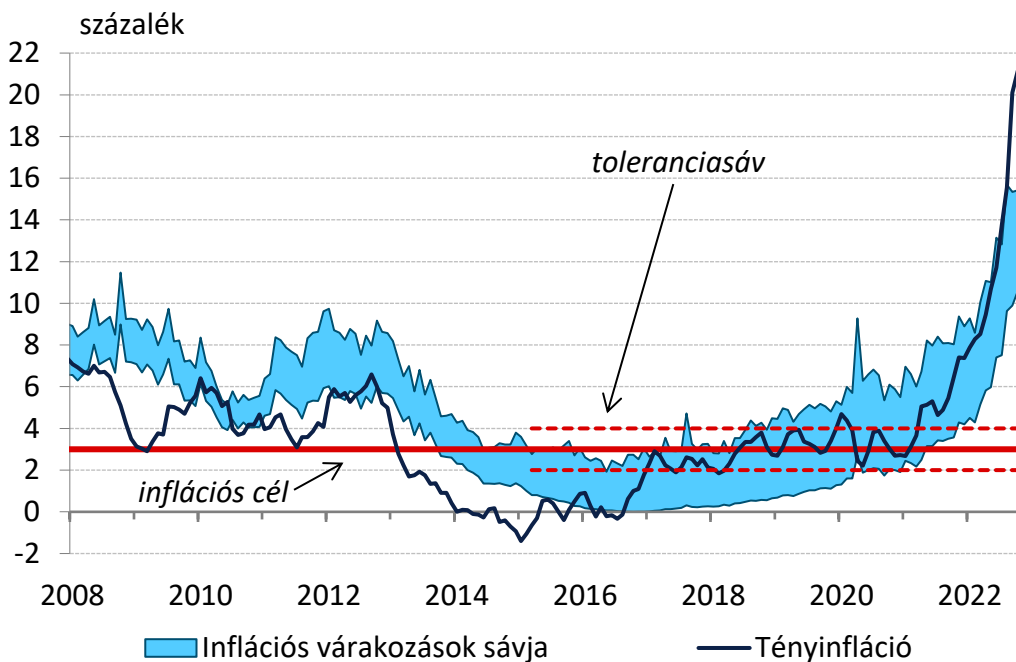
9. ábra: Az élelmiszerek havi árváltozásának alakulása

(szezonálisan nem igazított, adószűrt egyhavi változás, 2016. jan. – 2022. okt.)

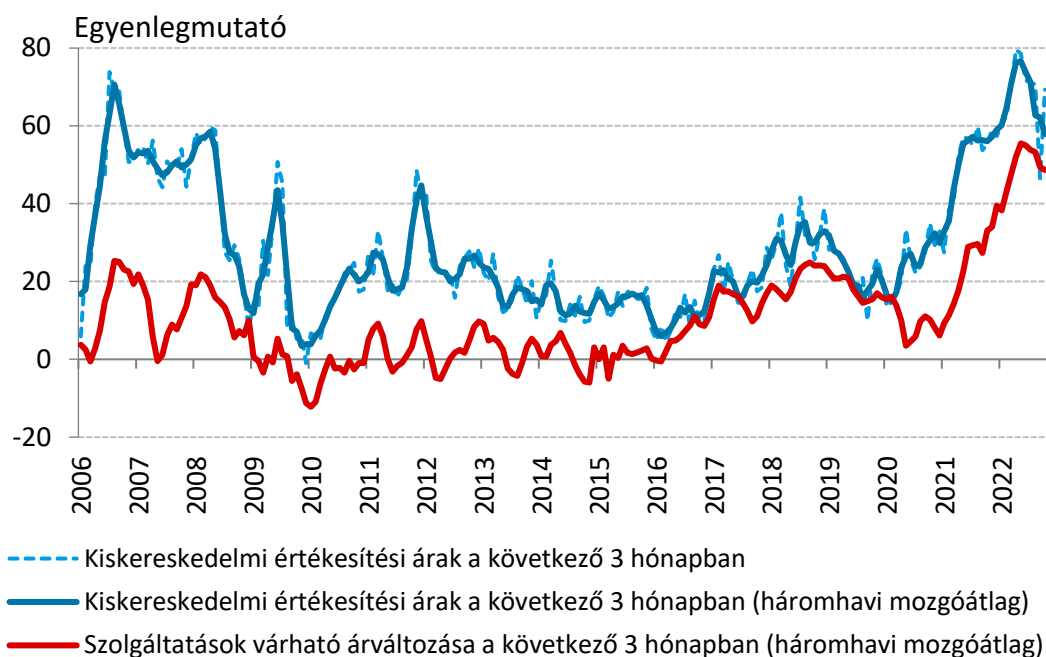
10. ábra: Lakossági inflációs várakozások alakulása

(2008. jan. – 2022. okt.)

Forrás: MNB-számítás Európai Bizottság adatai alapján, illetve KSH

11. ábra: A kiskereskedelmi értékesítési árakra és a szolgáltatások áraira vonatkozó várakozások alakulása Magyarországon

Forrás: Az Európai Bizottság adatai alapján MNB-számítás

1. táblázat: A fogyasztóiár-index éves változása, illetve az alpmutatók inflációs hozzájárulása

Fogyasztóiár-index, 2022. október (KSH)					
21,1% (éves változás)					
MNB inflációs alpmutatók (MNB-számítás)					
Ritkán változó árú termékek inflációjának hozzájárulása (százalékpont), súlya 38,6%	6,7	A feldolgozott élelmiszerek nélküli maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 50,3%	8,2	Adósúrt maginfláció hozzájárulása (százalékpont), súlya 63,6%	14,1
Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 61,4%	14,4	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 49,7%	13,0	Egyéb tételek hozzájárulása (százalékpont), súlya 36,4%	7,0

Forrás: KSH, illetve MNB-számítás

A részadatok összegei – a kerekítés miatt – eltérhetnek a hivatalos értéktől.